

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

— PLAUZA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 960 lei.

Costul distribuţiei 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţlu

Apare de trei ori pe săptămână

„Dezolat tablou al organizării muncii româneşti la zece ani după unire...!” — exclamă „Biruinţa”.

Recunoaşte aşadar şi ziarul averescan moştenirea grea, pe care guvernul actual a primit-o după zece ani de guvernare liberală şi averescană.

Să ne dăm bine seama.

Sunt multe şi grele nevoile atât la sate cât şi la oraşe. Iar lipsa de bani îngreunează răul atât într-o parte cât şi în alta.

Pentru ca să ajungă la ceva parale, cu cari să-şi împace nevoile aleargă atât orăşanul cât şi săteanul unde numai crede că-l slujeşte norocul. Şi este în stare ca pentru o sumă cât de mică de bani, — dar mare cu toate acestea în lipsa de azi, — să-şi dea şi haina de pe el.

Am văzut bună oară în sate curat româneşti din Ardeal — moşii şi gospodării hipotecate, pentru bani, la bănci streine, — mai ales săseşti.

E dureros ca în ţara românească, Românul să-şi pună bun avutul său băncilor streine. Dar aşa este!

Nevoile îl fac pe om să-şi închidă ochii şi să-şi astupe urechile în faţa celui ce-i face rost de bani. Se împrumută şi din muncă şi necaz românesc sporeşte, cu camele, capitalul streinilor mai bogăţi decât el.

Ştim bine că în cea mai mare parte moşioarele Românilor ardeleni sunt aşa de mici încât abia produc atâtă ca din rodul lor să trăiască cel ce le muncеşte. Inseamnă deci că toată sforţarea românească de-a spori produsul muncii câmpului să se scurgă în casele de bani ale băncilor, — şi încă streine.

Iată o problemă, care trebuie să pună pe gânduri pe toţi, cari nu numai îşi bat pieptul că sunt, ci şi sunt adevăraţi Români.

Să simtă, să audă această vorbă toţi, atât, cei de jos cât şi cei de sus!

Cetăţeanul, — tocmai fiindcă vremurile sunt grele, — să-şi mărginească cât poate mai mult cheltuielile cari pot fi ocolite, căci prin cruţare se adună, iar prin risipă se împrăştie.

Numai, unde nevoile nu mai pot fi încunjunurate să se alerge la ajutorul împrumuturilor, cari pe cât se cheltuiesc de uşor pe atât de greu se plătesc.

Şi'n cazuri de nevoie au şi băncile româneşti datoria de a nu fi faţă de Români mai sgârcite decât cele streine. Căci dacă atâtea moşii româneşti sunt hipotecate azi la bănci streine, au partea lor de vină şi băncile noastre.

Să mai amănunţim lucrul de de prisos.

A mai stărui pe calea apucată; înseamnă a uita cu totul o pacoste care ne poate ameninţa în tot momentul.

În condiţiunile de astăzi, datoriile sunt foarte greu de plătit. Iar când calculata aşteptare a băncilor streine va crede momentul sosit, bătaia tobei va umplea de jale şi amar ţarina românească.

Când se zideşte o fară.

Când se zideşte o casă, stăpânul ei munceşte din dimineaţă până în noapte alături de meşteri, cari aşează piatră pe piatră şi lemn pe lemn. Şi când aceştia se retrag la odihnă după orele de oboseală, stăpânul tot veghează, tot osteneşte. El nu odihneşte nici după ce casa e gata. Înfruntând năcazuri, el se străduieşte mereu ca să dea casei şi o înfăţişare frumoasă launtrică, să-şi procure o seamă de lucruri cari fac din casa cuib de fericire, şi numai după ce totul e gata, chiamă prietenii ca să se bucure cu el împreună, văzându şi împlinit un vis frumos.

Dar, când se zideşte o fară, lucrul e şi mai greu. Aci se cere jertfa şi munca tuturor cetăţenilor ei. Toţi trebuie să suporte anumite poveri, toţi trebuie să înfrunte anumite greutăţi, ca apoi, când totul va fi dus la bun sfârşit să se şi bucure cu toţii împreună.

Ţara noastră se află în această stare de refacere. Hota-rele ei sunt trase. Temeliile ei sunt puse. Dar până la înălţarea zidurilor mai este mult lucru.

Alţii şi-au dat viaţa, noi suntem chemaţi acum ca să ne dăm o parte a muncii pentru a întări şi a desăvârşi ceea-ce ne-au lăsat ei.

Alţii au luptat pe front, noi să muncim pe brazdă, în atelier şi în birou, fiecarele unde suntem puşi şi la ce ne pricepem.

Toţi insetăm după mai bine;

toţi dorim un traiu mai tihnit mai cu belşug. Toţi ne plângem că viaţa e grea şi zilele sunt amare.

Dar ce este amărăciunea noastră pe lângă a celor morţi în tranşee? Ce este durerea noastră pe lângă a celor ce s-au slins la hotare? Ce sunt pătimirile noastre pe lângă ce au pătit străbunii noştri, cari ar fi fost fericiţi să ajungă zilele pe cari le trăim noi.

Priviţi la vecinii noştri şi vedeţi ce este la ei, cum muncesc, cum se străduiesc să-şi refacă ţările zdruncinate de război, fără zăbavă şi fără glas de cântăre. Ei înţeleg că soarta lor e tot una cu soarta ţării lor şi de aceea nici o jertfă nu le este prea mare când ţara le-o cere.

Şi noi trebuie să înţelegem aceasta. Jertfele ce ni le cere ţara astăzi şi munca ce trebuie

Reluarea tratativelor româno-ungare.

Viena 12 (Rador). — Delegaţiile română şi ungară la conferinţa optanţilor au sosit ieri la amiază din nou la Viena. La ora 5 d. a., negocierile au fost reluate la sediul delegaţiei române, din hotelul Sacher.

Sedinţa, la care au participat ambele delegaţii în completul

să o depunem pentru întărirea ei înseamnă numai împlinirea unei datorii. Cine nu înţelege să-şi o facă astăzi, nu e vrednic de bucuria zilei de mâine.

Femeile în politică

În ţările, unde femeile, prin luptă dărză şi-au câştigat drepturile politice, dau dovadă că se ştiu folosii de acele drepturi şi pretind locuri de frunte în viaţa statului alături de bărbaţi, cari până ieri credeau că numai lor le-au hărăzit zeii acele locuri.

Statele Unite ale Americii de prima dată au încredinţat unei femei un loc de ministru şi departamentul ocrotirilor sociale din Washington, nici când nu s'a dovedit atât de util ca în timpul cât a stat în fruntea lui un suflet de femeie.

Astăzi vine Anglia şi ridică la conducerea ministerului muncii pe Miss Bondfield — o femeie tânără nemăritată, care şi-a închinat cei mai frumoşi ani ai tinereţii sale studiului şi cercetărilor, studiind cu pasiune mişcările, viaţa, munca şi mizeriile clasei muncitoare.

Miss Bondfield nu este un spirit organizator. Cât timp va sta ea în fruntea departamentului muncii nu va veni cu prea multe proiecte de legi înaintea parlamentului. Ea crede mai puţin în legi şi mai mult în educaţie. De aceea se speră că d-şoara Bondfield, prin un nou sistem de educaţie muncitorească va putea face mai mult bine clasei muncitoare decât toţi miniştrii ce s'au perindat la acest departament în ultimele decenii.

Reformele pe cari intenţionează Miss Bondfield să le realizeze mai întâi privesc familia muncitorului, apoi organizarea femeilor muncitoare într-o puternică uniune, împărţită în secţii după ocupaţia şi vârsta diferitelor lucrătoare, asigurându-le o protecţie şi o salarizare, pe cure până astăzi n'au cunoscut-o.

Ea promite că în conflictele ce s'ar putea ivi între patroni şi clasa muncitoare, nu va apela nici la forţă nici la lege şi declară, că îmbunătăţirea sorţii femeii înseamnă o pace perpetuă în viaţa industrială a Angliei.

CONVOCARE.

Adunarea Comitetului judeţean al P. N. Ţ.

Duminecă 16 Iunie ora 10¹/₂, dimineaţa va avea loc în localul Clubului Partidului naţional-ţărănesc din Braşov întrunirea comitetului judeţean.

La această consfătuire se convoacă toţi membrii comitetului din oraş şi judeţ precum şi preşedinţii organizaţiilor săteşti, însoţiţi de câte-un delegat al comunei respective.

La ordinea zilei: expunerea situaţiei politice, precum şi diferite comunicări de interes obşte.

Data fiind importanţa chestiunilor dela ordinea zilei, e de dorit să nu lipsească nici unii din cei invitaţi dela această întrunire.

Braşov, 11 Iunie 1929.

Biroul organizaţiei P. N. Ţ.

Personalul C. F. R. şi publicul

Circulara d-lui director general.

D-l S. Vidrighin, directorul general al C. F. R., printre alte măsuri fericite luate pentru bunul mers al instituţiei, s'a ocupat şi de personalul ceferist şi de felul cum se comportă cu publicul cu care vine în contact.

În acest scop, a dat următoarea circulară întregului personal:

Deşi de scurtă vreme numai în capul acestei Administraţii, am avut şi am, continuu, nenumărate reclamaţiuni contra felului cum personalul înţelege să-şi facă datoria şi faţă de administraţie şi faţă de publicul călător.

Această stare de lucruri trebuie neapărat să înceteze cât mai curând, în interesul şi al administraţiei şi al ţării şi al personalului.

Întregul personal trebuie să se pătrundă de ideea că, el este la dispoziţia publicului, pe care trebuie să-l servească conştiincios şi preventiv, şi nu publicul la dispoziţia noastră.

Calea ferată este o exploatare comercială, care nu poate merge bine dacă clienţii o vor ocoli; ori anumite moravuri şi proceduri înrădăcinate la personalul nostru alungă dela calea ferată o sumă de transporturi din cele mai remuneratorii.

Suntem pătrunşi de ideea că personalul bun trebuie bine plătit; personalul însă trebuie să lupte din răsuperi pentru a da Administraţiei posibilitatea să-l plătească mai bine.

Să facem cât mai multe transporturi, să facem să dispară nemulţumirile publicului contra căii ferate; să cruţăm avutul administraţiei; să o ferim de pa-

gube şi să eliminăm elementele cari nu ne produc şi sunt o piedecă în faţa celor care vor să producă.

Iată cari sunt datoriile elementare ale funcţionarilor conştiincioşi şi devotaţi ai acestei Administraţii, ale cetăţenilor care-şi iubeşte patria.

În acest sens, fac un călduros apel la toată suflarea ceferistă şi făgăduiesc că voi fi, pe cât de generos cu acei care-şi fac datoria, pe atât de necruţător faţă de ceilalţi.

Prelungirea sesiunii parlamentare. În şedinţa de alaltieri a Camerei d-l ministru Al. Vaida-Voevod a celit mesajul regal, prin care, avându se în vedere că sesiunea corpurilor legiuitoare expiră la 15 Iunie şi, că mai sunt de executat o sumă de proiecte de legi, se hotărăşte prelungirea sesiunii acestor corpuri până la 15 Iulie c.

Progresele României. D-l Dietrich, ministrul Economiei şi Agriculturii Reichului, înapoiindu-se dela congresul internaţional agricol ce s'a ținut la Bucureşti, a adresat o lungă scrisoare d-lui Comnen, ministrul României, prin care îşi exprimă satisfacţia pentru dovezile de prietenie ce a întâlnit la Bucureşti şi calda sa admirăţiune pentru tot ce a văzut în ţară, în special pentru progresele uimitoare pe care a constatat că le-a făcut România în ultimii ani.

PAGINA ECONOMICA SI COOPERATISTA

Cooperatiia si carciumaritul.

Cooperativele noastre de consum au luptat dela inceput cu numeroase greutati, intre cari amintim: lipsa de capital, de administratori si vanzatori bine priceputi, de un control serios si o sanatoasa indrumare. Era, deci, numai natural ca ele sa stagneze si cele mai multe sa lichideze la scurta vreme dupa infiintare.

Pentru a crea o sursa de castig mai sigura, unele cooperative au deschis si sectii pentru vinderea bauturilor alcoolice, si, au rasiit, de fapt, sa realizeze profituri cu mult mai mari decat cele ce n'au avut norocul sa ajunga in posesia unor brevete de carciumarit.

Dar, carciumaritul nu poate fi in nici un caz scopul cooperativei. A coopera la consumarea alcoolului, la raspandirea unei plagi sociale, care este bejia, inseamna a falsifica cooperatiia si a crea din ea un mijloc de dejosire a sufletului omenesc. De aceea, Oficiul National Central al cooperativei romane, a si luat masuri pentru urmare acestui rau. Astazi, cand insusi pornește la lupta contra alcoolismului, cooperativele nu-si mai pot justifica cu nimic cererile pentru noul brevet.

Cat pentru cele ce practica vanzarea de bauturi in orice

formă, Oficiul National a hotarit lichidarea lor in cazul cand venitele sectiei de bauturi intrec pe cel realizat din vanzarea celorlalte articole cu a caror desfacere se ocupa cooperativa.

In schimb, Oficiul National indruma cooperativele sa infiinteze cercuri de distractie si culturale cu membrii lor, si sa deschida gradini de vara si ciainarii, unde se pot servi sprijuri cafele, ceai, siropuri, tot felul de bauturi racoritoare si gustari. Aici membrii pot afla multime de distractii frumoase, pot citi ziare si reviste, pot discuta chestiuni strans legate de viaa si indeletnicirile lor.

Societatea „Temperanta” si „Oficiul zaharului” din Bucuresti fac mari inlesniri localurilor de acest fel, punandu-le la dispozitie cu pret redus zahar, ceai, cafea, siropuri si vase pentru servit.

Sa lasam dar carciumaritul pe seama altora, iar cooperativele sa se angajeze in lupta contra alcoolului, deschizand localuri, unde poporul nostru se poate simti bine si fara otrava alcoolica.

Bejia e virtutea popoarelor barbare. Noi nu vrem sa mai fim socotiti intre acestea.

ce-i trebuie ca si toate celelalte fire dintr-un grup, lipsindu-l insa pe cel de impregnare a celorlalte feluri de flori, a ramas sec, fara rod, fara fruct, fara boabe adica.

Boabele cari se formeaza la fiecare planta dupa impreunarea celor doua feluri de seminte din flori, spuneam mai inainte ca inchid in ele cate o planta la fel cu cea din care s'a nascut, inconjurata cu o faina ca o cocă si toate la un loc inchise intr-o coaja. Sa despicam frumusel in doua un bob de fasole. Vom vedea intre cele doua jumatafi, inspre marginile scobiturii bobului, un firisor mic, cu doua frunzișoare. Dacă bobul de fasole a fost pus la muiat 2-3 zile inainte de a-l despică, firisorul acela cu cele doua frunzișoare se va vedea si mai bine încă.

Acest firisor nu este decât un fir intreg de fasole. Cele doua frunzișoare sunt cele doua frunze cari răsar întâi din pământ. Sub frunzișoare vine tulpinița care are la capul ei de jos o rădăcioară mică infiptă în coca aceia de faină din ambele jumatafi ale bobului de fasole. Când punem bobul în pământ, faina aceia se inmoae și rădăcioara sa mică se desvoaltă câte puțin, se întinde în jos în pământ și când faina din bob e pe isprăvite, ea e destul de tărășoară ca să-și poată scoate hrana din pământ unde partea din mustățile ei s'a infipt.

Se înțelege că cu cât bobul va fi mai mare și mai plin cu faină, cu atât rădăcioara va avea hrana mai îmbelșugată și va avea cu ce se hrăni din plin până când firisoarele sau mustățile ei vor fi destul de puternice ca să poată suge din pământ.

Dacă însă bobul nu va fi plin bine cu faină, dacă va fi adică sec, gol, șiștav, atunci rădăcioara va isprăvi faina din el înainte ca să-și poată scoate hrana din pământ și atunci plântuța întregă din ceasul în care faina bobului s'a isprăvit și până când rădăcioara ajunge cu mustățile ei în pământ, suferă, tânjește, rămâne în urma acelora ce au eșit din boabe pline și frumoase, se ofilește, se pipericește și dacă bobul a fost prea de tot șiștav, plântuța moare mai înainte de a fi în stare să se hrănească cu rădăcioara ei din pământ.

Acum, știind acestea, oricine își da seama de ce, înainte de semănat, plugarul trebuie și este dator să-și aleagă bine sămânța, adică boabele ce are de gând să le sãmene.

Cel mai de seamă lucru ce trebuie să facă omul dela început, este aceeași alegere a semințel, căci dupăcum la om din părinți bolnăvicioși și istovii nu pot eși copii decât la fel, tot așa și la plante: dintr-o sămânță ușoară, seacă, șiștavă și fără putere, vor eși plante pipericite, ofilite și cari vor produce boabe, adică rod puțin și slab.

Iată cum, știind felul în care ia naștere o plantă, am ajuns să ne lămurim asupra însemnătății alegerii semințelor înainte de a o semăna.

Cel dintâi lucru pe care trebuie să-l avem în vedere când e vorba de această alegere, este ca sămânța ce o oprim de bună, să fie cu bobul cât mai cu multă faină în el; să fie adică plin, greu și întreg. Căci am văzut că cu cât bobul va avea faină mai multă, cu atât rădăcioara va avea hrană mai îmbelșugată și-i va ajunge până să-și poată scoate din pământ.

Să nu fie bobul nici spart, căci atunci ori că plântuța din mijlocul lui e frântă și ea în două și deci nu poate răsări, ori că din spărtură aceea iese sește faină prea multă din bob și atunci e ca și când bobul ar fi sec, șiștav.

Nici vorbă că boabe mari, pline, grele, nu se vor găsi pe plante mici și pipericite, ci pe plantele cele mai frumoase, pe firele cele mai mari și mai bine crescute. Când prin urmare ne producem sămânța singuri, atunci e bine ca alegerea ei s'o facem chiar depe plantă, înainte adică de a o culege. Astfel la grâu de ex. vom opri pentru sămânță din partea aceia a lanului, în care grâul este mai frumos, cu spicul mai mare, mai bogat în boabe și mai gros la pai. Acesta după secerat nu-l vom amesteca cu celălalt, ci-l vom treera deosebit.

După treerat și vânturat îi vom face o a doua alegere căci oricât l'am fi ales pe loc, totuși

scapă și boabe mici și sec (cele dela vârful spicului cari totdeauna sunt mai mici și mai slabe ca cele dela mijloc).

Aceasta e doua alegere i-se face cu triorul, care o curăță de boabele mici și seci, ca și de semințele de burueni ce se găesc amestecate printre grâu.

La porumb se aleg mai întâi știuleții cei mai mari și mai frumoși, cu boabele mai sănătoase, mai bine inchelate și mai mari.

Inainte de semănat se face și acestora o a doua alegere ca și la grâu și anume, din fiecare știulete se rupe vârful și partea de jos, se dau la o parte, căci pentru sănănță nu oprim decât boabele depe mijlocul știuletelui pe care le desfacem deosebit.

Tot astfel va trebui să facem cu ori și ce fel de sămânță. Să o alegem înainte de a o semăna și să nu punem în pământ decât pe cea mai bună.

Câmpul.

Ce trebuie să știm când cumpărăm sau alegem o vacă bună de lapte?

Dacă laptele este un aliment dintre cele mai bune, igienic și hrănitor, atât pentru hrana de toate zilele a plugarului dela sate, cât și a orășanului dela centre — orașe — și dacă în acelaș timp este și o sursă — izvor — de câștig sigur pentru acoperirea cheltuielilor de prima necesitate în gospodărie, apoi este de mare însemnătate să știm când cumpărăm vaci, pe cari le vom cumpăra și cum le vom alege.

In general vacile târcate sau roșii, dau întotdeauna mai mult lapte decât cele albe. Dar, ori cum ar fi ele însă, sure, târcate, roșii sau albe, vacile bune de lapte trebuie să aibă următoarele semne :

Etatea — vârsta — să fie între 4 și 9 ani, în care timp vaca poate să producă cel mai mult lapte, fiind în floarea vieții. Capul să fie lungăreț, uscățiv și cu fruntea largă; coarne subțiri, privire blândă, gât și picioare subțiri, pleptul larg; partea dinapoi a corpului să fie cât mai largă, căci în felul acesta și picioarele vor fi mai depărtate și ugerul va avea loc mai mare ca să se desvolte în preajma și după fătare; iar pe de altă parte, fătările se fac mai ușor și cu vișel relativ mai mari. Lărgimea corpului se apreciază după îndepărtarea dintre șolduri privind animalul dindărăt. Coada să fie cât mai lungă și copăitul de jos al cozii (se înțelege fără păr) să fie până din jos de coate. Pielea ugerului să fie cât mai subțire, moale și brăzdată de câte mai multe vinișoare, iar părul de pe el să fie cât mai rar și subțire Ugerul să fie mare și cu o formă lungăreț spre burlă — pantece; să nu fie carnos, adică după mulgere să nu rămână tot mare. Ugerul mare și lăsat în jos, nu este bun. Vacii bune de lapte, mai trebuie ca vinele ce vin de pe sub pantece către uger, să fie cât mai mari, groase și serpuite. Acesta este un semn că la uger vine mult sânge pentru formarea laptelui. Când ugerul mai are pe lângă cele patru țafe obișnuite și altele mai mici — suplimentare — inapoia lui, — este încă un indiciu — semn — că vaca este bună de lapte.

O vacă bună de lapte, mai trebuie să aibă două sau mai multe mici scobituri, așezate în

lungul și pe mijlocul spinării, începând dela grebăn spre șale, iar distanța între ultimele două coaste să fie cât mai mare. În urechi și vârful cozii să aibă cât mai multă mătreașă.

Dacă vaca ce cumpărăm are vișel, îi vom da la vacă să sugă chiar la fața locului; pentru a ne asigura dacă vișelul este într'adevăr dela aceea vacă, în care caz îl va lăsa să sugă, îi este drag și-l va linge; contrar îl va lovi și nu-l va lăsa să sugă. În acest din urmă caz, vișelul e adoptiv — luat dela altă vacă — și vaca cu vișel este numai o stăpîtură care e bună numai pentru măcelărie.

Semnele după care se cunosc vacile al căror lapte este bogat în unt, sunt foarte variate. De aceea, în afară de culoarea galbenă ce se cere, să aibă pielea în general și aceea din jurul ochilor, dela valvă, de sub coadă și din centrul mușchilor în special, cercetările au dovedit, că bogăția laptelui unei vaci în unt, este în strânsă legătură și chiar atârână de forma și dezvoltarea papilelor lineale din gură, (în unele părți le mai spune zămbrii mari, etc) de pe partea stângă și dreaptă a maxilarului (fălcii) și cari trebuie să fie în număr de 1-5, de forme rotunde și de mări-mea bobului de mazăre.

Ținând seama de instrucțiunile arătate mai sus la cumpărarea și alegerea vacilor pentru lapte și odată cumpărate și așezate pentru acest scop, hrânindu-le bine cu nutrețuri, hornoturii, turte, lături, etc., de calitate bună — nestricate sau murgăite — și la timp; apoi adăpostindu-le de intemperii — vânturi, zăpadă, frig și ploaie — în grajduri ceva mai omenești și curate, vom ajunge ca pe lângă calitatea de lapte cu derivatele lui: unt, brânză, etc., ce ni-l va da pentru hrana noastră și a copiilor noștri, să ne aducă și un ajutor bănesc însemnat în gospodărie.

Vasile V. Pop,
Agronom, Turda

Citiți și răspândiți
„Gazeta Transilvaniei”
cel mai vechi ziar românesc

Din cartea bunului gospodar.

Ce sunt plantele.

Pentruca plugarul să-și dea seama de rostul tuturor muncilor pe care le face, e nevoie să cunoască mai înainte de toate și să știe, de ce anume se face cutare sau cutare lucru la câmp și de ce uneori aceeași lucrare se cere să se facă într'un fel, alteori în altfel.

Când va ști aceste lucruri; când își va da el bine seama de ce adică trebuie să arăm pământul, de ce grăpează și se prășește și că nu-i tot una când o sămânță va îngropa-o de un lat de mână sau numai de un deget, — când își va da seama de toate aceste lucruri, atunci fiecare le va face așa cum trebuie și când trebuie.

Rostul tuturor muncilor plugărești nu se poate pătrunde cu adevărat, decât numai atunci, când plugarul va ști ce este o plantă, când va cunoaște adică viața și nevoile plantelor.

Toate plantele depe pământ: pomi, cereale, legume, ierburi, burueni bune sau rele, au o viață a lor, întocmai ca și omul.

Ca și el, toate se nasc, cresc — trăesc adică — și apoi mor. Dela naștere și până la moarte, ele se hrănesc, ca nimic pe lume nu poate trăi fără hrană.

Ca și omul, care cât trăește dă naștere la copii, tot așa și plantele lasă după ele fructele lor, boabele, din cari vor naște urmașii: din grâu, grâu, „din stejar, stejar răsare”.

Fructul, adică bobul fiecărei plante, are în mijlocul lui un firisor mic de aceeași plantă și la fel cu cea din care s'a nascut el. Acest firisor este inconjurat apoi cu o faină uscată de jur împrejur. Bobul sau fructul plantelor naște din flori și întocmai ca și la om, la fiecare

plantă sunt două feluri de flori: unele cari conțin sămânță bărbătească, altele cari conțin sămânță femeiască. Sunt adică flori bărbătești și flori femeiești. Ca să se nască fructul, adică bobul, trebuie să cadă sămânța din floarea bărbătească, peste floarea femeiască. Numai după ce se împreună aceste două feluri de seminte, începe să se facă rodul, adică bobul sau fructul.

Ca să se vadă că lucrurile așa sunt cum le-am spus, voi da un exemplu, pe care oricine îl poate proba. La porumb, floarea bărbătească este spicul, iar cea femeiască este mătasa. Înainte de a se scutura vre-un spic și cum va da mătasa la știulete, să înfășurați firul de porumb în dreptul știuletelui cu o pânză albă și subțire, așa fel însă, ca toată mătasa să fie bine acoperită și învelită peste tot, — să nu rămână din ea desvelită nici un fir.

Lăsăm pânza pe loc până ce toate spicele porumbului se vor fi scutate de flori; până când adică nu mai avem teamă că va mai fi rămas vreun spic nescuturat, a cărui sămânță să cadă peste mătasa învelită, apoi ridicăm pânza, — desvelim mătasa ce o acoperisem.

Vom vedea că pe când tot porumbul a legat, știuletele porumbului cu mătasa învelită nu a legat și a rămas fără niciun bob. De ce? Pentrucă mătasa care e floarea femeiască, a fost acoperită și deci nu s'a putut împreuna, n'a putut primi floarea bărbătească depe spic, căci aceasta când a căzut, a rămas pe pânză și n'a putut atinge sămânța femeiască de pe mătasă.

Și astfel, ca toate că firul nostru de porumb a avut tot

Congresul Internațional Agricol

Recepția grupului parlamentar român. Închiderea congresului. Moțiunile votate.

Luni după amiază la ora 3, în sala prezidențială a Camerei Deputaților s'a făcut recepția grupului parlamentar român, care a aderat la uniunea parlamentară internațională.

La orele 5 după amiază a avut loc în incinta Camerei Deputaților, ședința de închidere a congresului internațional de agricultură.

Au participat la această ședință d-nii miniștrii I. Mihalache și Al. Vaida-Voevod precum și d-l Șt. Cicio-Pop, președintele Camerei.

A prezidat marchizul de Vogué, care a dat celire diverselor telegrame sosite congresului. Amintim dintre ele pe cele ale d-lor Iuliu Maniu, președintele consiliului de miniștri, Albert Thomas, președintele Biroului Internațional al muncii și dr. Voronof, care, fiind silit să stea în pat, din cauza accidentului suferit, n'a mai putut veni să înă conținutul anunțat.

D-l președinte al congresului dă apoi cuvântul d-lui conte Nicolai, secretar general al congresului spre a face o dare de seamă a desbaterilor.

Resumatul desbaterilor.

Iată în extras această expunere resumativă a lucrărilor congresului. (Pentru prima oară s'au prezentat la un congres toate rapoartele imprimate):

Principala preocupare a congresului a fost alimentarea națiunilor cu cele mai bune condițiuni, apoi preocupările internaționale de ordin științific.

Congresul e menit să facă legătura între producător și consumator. Ideea dominantă a fost precizată la un congres precedent; aceea a importanței preponderante a mediului agricol asupra producției.

Congresul s'a mai ocupat de adaptarea metodelor de cultură în raport cu solul și cu climatul.

Din concluziile asupra producției vegetale reiese că fiecare plantă trebuie cultivată la locul ei.

De aceeași idee se leagă și cultura sticlei.

În lucrările secției de viticultură se recomandă deosebit de mult plasarea varietăților, în regiuni potrivite, și se cere suprimarea hibridizării, și o propagandă în favoarea consumației vinului.

Lucrările secției care s'a ocupat de producția animală recomandă aceiași adaptare la condițiile mediului și selecțiune.

Politica economică agricolă e legată de anumiți factori: standardizarea unui tip unic, crearea unor centre de producție și o cât mai bună documentare asupra calității și prețului.

Secțiunea economiei rurale, recomandă o contabilitate bine ținută și încredințată la persoane competente în economia rurală.

Secțiunea cooperativă recomandă specializarea și dezvoltarea cooperativelor regionale.

Secțiunea feminină a răspuns la aceleași preocupări, ideea specializării muncii feminine, apoi o propagandă în vederea acestui lucru.

Rolul de gospodină va fi mai bine îndeplinit când munca femeii va fi bine organizată.

S'a mai cerut ameliorarea condițiilor materiale prin dezvoltarea industriei casnice; ceea ce se mai cere e ridicarea nivelului moral al femeii de la țară, atât ca mamă cât și ca educatoare.

Ca urmare a celor spuse mai sus, d-l Nicolai își exprimă admirația pentru lucrările și felul cum au fost pregătite lucrările acestui congres.

D-l Busuioescu a citit moțiunea secțiunii economice rurale.

D-l prof. I. Borcea a citit moțiunea care cuprinde dorința ca la congresele viitoare, piscicultura să formeze o secție deosebită.

D-l prof. Em. Antonescu a citit moțiunea secțiunii viticole.

D-l prof. Gh. Tașcă a citit moțiunea secțiunii cooperative.

Alte cuvântări.

Marchizul de Vogué aduce mulțumiri comitetului de organizare de la București și hotărăște ca viitorul congres să aibă loc la Praga, la o dată ce se va anunța la timp.

D-l Louis Dor, vicepreședinte al institutului internațional de agricultură dela Roma, spune că actualul congres a dat un maximum de rezultate.

D-sa încheie exprimând mulțumiri d-lui Ion Mihalache, ministrul agriculturii.

D-l Mauro, dip. partea institu-

Moțiunile

Iată moțiunile votate de cele șapte secțiuni.

Organizarea și formarea președintilor.

Secția I, prin d-l Nicolai în lipsa d-lui C. Garofid, fost ministru, care a prezidat secția politico economică dă celire următoarei moțiuni spre aprobare:

a) Recomandă agricultorilor fondarea unei Uniuni naționale și internaționale având drept scop organizarea produselor agricole care să influențeze asupra formării președintilor, b) multiplicarea mijloacelor de înmagazinare a cerealelor.

Recomandă agricultorilor și asociațiilor agricole din diferite țări să observe cu strictețe problemele relative la târgurile agricole, în care scop să organizeze oficii de îndrumare asupra președintilor, asupra circulației produselor agricole și a stării recoltelor în toate țările.

Deasemenea să parvie la o înțelegere internațională asupra melodelor de anchetă și de statistică întrebunțate în diferite țări și să creeze un comitet special pe lângă Comisiunea internațională de agricultură.

Să recomande producătorilor de lapte crearea organizațiilor pe baza experiențelor făcute în Elveția.

Statistică și contabilitate agricolă.

D-l prof. Busuioescu, fost subsecretar de stat și președintele secției a II-a a dat celire următoarei moțiuni a secției prezidată de d-sa:

Secția de economie rurală a congresului internațional agricol aprobă bazele indicate în vederea unei statistici internaționale fondate pe contabilitatea agricolă.

Oficiile de contabilitate agricolă a diferitelor țări sunt invitate să folosească terminologia unică, alegând în limba țării lor respective echivalentele cele mai indicate.

Invită Institutul internațional de agricultură să pună bazele unei statistici internaționale pentru normele cele mai bune de contabilitate agricolă.

Secțiunea de economie rurală constată că organizarea științifică a muncilor agricole este un mijloc puternic care să contribuie la progresul și prosperitatea agriculturii, prin cercetări pentru stabilirea bazelor științifice ale organizării muncii

internațional al muncii, vorbește de organizarea științifică a muncilor agricole, arătând avantajele acestei organizări care sunt în legătură cu ameliorarea calităților produse.

D-l Meinhautee, vicepreședintele societății internaționale de agricultură se ocupă de importanța expoziției agricole ce se va organiza anul viitor la Anvers și invită pe toți membrii congresului să participe la această expoziție.

D-l Penha Garcia (Portugalia) spune că Portugalia ca țară agricolă urmărește cu un deosebit interes lucrările comisiei internaționale de agricultură.

Galul Fahim Bey (Egipt) a mulțumit pentru excelența și cordiala primire.

D-l marchiz de Vogué, aduce din nou mulțumiri organizatorilor congresului și instituțiilor Internaționale, cari au participat la congres.

Vădit emoționat, marchizul de Vogué face logiul poporului român și declară închise desbaterile congresului.

Ședința a luat sfârșit la orele 7.

Seara a avut loc un banchet oferit congresiștilor la „Cercul Militar” de comisiunea internațională agricolă.

lor agricole, de a favoriza schimbul de informații și de a pregăti mijloacele și aplicațiunea cea mai ușoară.

Cooperajia.

Secția III-a (cooperajie). — D-l prof. Gh. Tașcă, fost președinte al secției, dă celire următoarei moțiuni:

Congresul crede că este de neapărată necesitate o cât mai strânsă colaborare între cooperativele de consumație și societățile cooperative de producție în vederea unei acțiuni comune și pentru profitul și în interesul atât al producătorilor cât și al consumatorilor.

Congresul găsește că este în interesul Cooperajiei agricole internaționale de a concentra pe cât posibil cooperativele agricole în Uniuni ale cooperativei naționale.

Aceste Uniuni sau federații cooperative agricole vor avea de scop un schimb permanent de vederi cu federațiile agricole ale celorlalte țări, pentru a putea astfel să dea toate informațiile asupra dezvoltării și situației cooperativei din fiecare țară.

Congresul afirmă necesitatea unei organizații internaționale a cooperativei agricole în vederea satisfacerii necesităților creditului federațiilor naționale și a organizării comerțului de schimb între ele.

Deasemenea congresul preconizează necesitatea creării, — în însuși organismul comisiei internaționale de agricultură, — a unei comisii speciale însărcinată să se ocupe de chestiunile referitoare la cooperativele agricole.

Aceasta spre a se putea aprofunda studiile relative la relațiile directe dintre organizațiile de producători și acelea de consumatori.

Comisia va fi alcătuită din delegații ai Confederațiilor naționale agricole, aderente la comisia internațională de agricultură din Paris.

În acest scop congresul invită Comisiunea internațională de agricultură din Paris să convoace adunarea delegațiilor Confederațiilor agricole pentru 1 Noembrie 1929 cel mai târziu.

Viticultura.

Secția IV. — Subsecție de viticultură.

D-l Em. Antonescu a citit moțiunea secțiunii prezidată de d-sa, arătând că producția vi-

nului s'a mărit și că se recomandă guvernelor țărilor reprezentate la congres, adoptarea unei politici a vinului, bazată pe lupta contra prohibiției, reducerea taxelor de vamă și a taxelor interne, dezvoltarea consumației strugurilor de masă; măsuri contra extinderii hibridizării, legi pentru limitarea consumației băuturilor din alcool, înăsprirea legislației contra fraudelor concurenței neleale, interzicerea vinderii sub numele de vin a băuturilor din legume sau cereale și măsuri pentru consumarea vinului în fiecare țară.

Piscicultura.

Secția V. — Subsecția de piscicultură propune prin d-l Borcea moțiunea care cuprinde dorința ca la congresele viitoare, piscicultura să formeze o secție specială; ca discuțiile în viitoarele congrese să se facă nu numai de savanți sau specialiști, dar și de producători, conform propunerii d-lui Staff (Polonia), să se transforme Asociațiunea internațională de Limnologie într-o instituție de înțelegere comună.

Secția animală.

Secția V. — Subsecția animală. D-l Lucasevici, fost ministru, dă celire următoarelor concluziuni ale secției a 5-a:

În actuala stare a agriculturii, motorul mecanic și calul trebuie considerate ca două forțe indispensabile, cari trebuie să se completeze reciproc. Pentru a face mai rentabilă creșterea calului, e necesar să se înă seamă de condițiile speciale ale fiecărei țări și secțiunea e un nimă.

S'au adoptat următoarele concluzii ca o înțelegere internațională să intervină pentru a fixa directivele generale, principiile și metodele, pentru înțelegerea cărților genealogice, a căror existență este considerată de secțiune ca unul din mijloacele cele mai efective spre a ajunge la ameliorarea rasei.

Că pentru aceeași rasă bovină cu aptitudini de lapte să se menționeze în acele cărți, calitățile fiecărui animal după rezultatele obținute.

Atențiunea tuturor agricultorilor trebuie îndreptată spre importanța din punct de vedere a ameliorării rasei.

Prețul zahărului.

Secția VI. — Moțiunea a fost citită de președintele secției, d-l M. Manoilescu, fost subsecretar de stat la finanțe.

1. Criza prețului zahărului rezultând din ruptura dezechilibrului între producția mondială a zahărului și consumația sa, n'a fost prilejuită de producția europeană nici de consumația în Europa. Cauza se află în politica țărilor din afara Europei.

2. Criza zahărului având o repercursiune profundă asupra culturii sticlei, nu este în ceea ce privește Europa o chestiune de speculație sau comerț, ci o problemă eminentă agricolă.

3. Sfecla este baza exploatarei agricole intensive în vastele regiuni din cele mai multe țări ale Europei, ea are în același timp o importanță extraordinară asupra economiei naționale a fiecărei țări.

Industria zahărului este rezultatul culturii sticlei și contribuie la dezvoltarea vieții sociale în multe țări europene.

Poziția dificilă a culturii sticlei și a industriei europene a zahărului din țările, n'are numai o cauză industrială, ci din cauza sarcinilor importante ce apasă asupra economiei europene ca urmare a impozitelor și taxelor sociale, cari sunt repercursiunea civilizației și a nivelului social mai ridicat din Europa.

Trebuie să se reglementeze producția și exportul zahărului și să se dezvolte consumul lui.

Congresul luând cunoștință de concluziile reprezentanților diferitelor state cari cultivă sfecla de zahăr, în conferința dela 15 Mai a. c. la Geneva, le aprobă în întregime.

Secția feminină.

Secția VII-a feminină prin d-na prezidentă Alexandrina Cantacuzino, dă celire următoarelor puncte de moțiune:

1. Să se facă cercetări și studii în vederea reducerii muncii grele făcute de femei în agricultură.

2. Propagandă intensă pentru ca femeile dela țară să fie astfel educate, ca timpul liber să-l poată întrebuința la creșterea copiilor.

3. Guvernul să dea același sprijin femeilor din agricultură așa cum îl acordă celor din industrie.

4. Să se lupte împotriva plăgilor sociale, pentru dezvoltarea industriei casnice și pentru introducerea telefonului și radiofoniei la țară.

5. Să se organizeze asociațiuni feminine la țară, afiliate grupărilor internaționale și să se facă statistici de munca realizată de femeile dela țară.

Ca un omagiu, secția română pentru activitatea secțiunii internaționale agricole acordă un premiu de 2 mil franci pentru cea mai bună lucrare de propagandă și de încurajare a progresului femeilor la țară, broșură care trebuie scrisă pe înțelesul tuturor și cu un conținut de maximum 100 de pagini. În speranță că doleanțele expuse de secția feminină vor fi satisfăcute, d-sa încheie moțiunea printr'un apel la colaborarea tuturor pentru ridicarea nivelului intelectual al femeii rurale de preluindeni.

Moartea Contelui Iuliu Andrassy

Marți seara a încetat din viață unul dintre cei mai de seamă oameni politici ai Ungariei, contele Iuliu Andrassy, fost în mai multe rânduri ministru de externe. El era unul dintre bărbății de încredere ai împăratului Francisc Iosif. Andrassy a combătut cu toate mijloacele regimul de azi al Ungariei și a luptat până în ceasul din urmă pentru reîntronarea Habsburgilor.

Organizarea cercetășiei feminine.

A S. R. Principesa Ileana a luat inițiativa organizării unei mari asociațiuni de eleve ale școalelor secundare, asemănătoare celeia a cercetășilor din școalele de băieți.

Sâmbătă 8 Iunie ora 6 Jum. a avut loc la ministerul instrucțiunii o primă reuniune a directoratelor tuturor școalelor secundare de fete din Capitală, prezidată de A. S. Principesa Ileana, care și-a dat asentimentul pentru a primi conducerea acestei asociațiuni.

În discuțiunile, cari au avut loc, A. S. R. Principesa Ileana a fixat ideile principale călăuzitoare în ce privește scopul și mijloacele punând la bază educația morală și fizică a tinerelor eleve. S-a ales un comitet compus din d-nele directoare: Otilia Ionescu, E. Munroe și G. Constantinescu și din d-nii V. Șuteu directorul liceului „Cantemir” și profesorul G. Lestier, comandantul Legiunii de cercetăși București, care sub conducerea A. S. R. va face primele lucrări de organizare. Ideia a fost îmbrățișată cu căldură de comitet didactic și se pun speranțe în rezultate.

DIN ȚARA

Un șofer se impușcă lângă ruinele automobilului. Înaltul regent G. Buzdugan, împreună cu d-na, au plecat într-una din serile trecute în automobil, spre a face obișnuita preambulare la șosea, înainte de masă.

La volan se afla șoferul Teodor Gh. Ion a Casandrei, care era de mai mult timp în serviciul înaltului regent și care totdeauna și-a îndeplinit serviciul de așa fel încât să nu fi dat stăpânilor vre-un prilej de nemulțumire.

Ajunghând la hipodrom, înaltul regent, coborând împreună cu d-na, a dat ordin șoferului să plece cu mașina înainte și să-i aștepte la Arcul de Triumf. Șoferul, rămas singur, a năvălit pe drumuri cu o viteză de 80 km. pe oră.

Când a ajuns în dreptul școlii de agricultură, a apărut deodată înainte o trăsură, eșită de pe o alee laterală.

Frânând brusc, spre a evita o ciocnire, mașina a schimbat direcția și datorită vitezei mari cu care venea, s'a lovit cu atâta violență de un pom de pe marginea șoselei, încât copacul cădea de gros, s'a rupt, iar partea dinapoi au automobilului s'a sfărâmat complet.

Ingrozit de acest fapt, șoferul — a scos arma din buzunar și fără a mai sta o clipă la gânduri, și-a tras un foc de armă în partea stângă a pieptului. Glonțele pătrunzându-i în corp, i-a eșit afară în spate. A fost transportat cu un automobil la spitalul Filantropia, unde însă după o scurtă agonie, a încetat din viață, cu toate ajutoarele medicale ce i s'au dat.

Foc mare la Reșița. În noaptea de Duminecă spre Luni, pe la ora 11, a izbucnit, în împrejurări necunoscute, un incendiu la atelierele de destilat lemne, situate la trei kilometri de Reșița. Focul a cuprins magazinele și secțiile în care se lucrează la prepararea spirtului metilic, a acetonei, etc.

Văzându-se că focul se întinde tot mai mult, s'au chemat în ajutor pompierii din Reșița și din satele vecine. Aceștia împreună cu soldații din reg. 94 infanterie au izbutit pe la ora 5 dim. să localizeze focul.

S'a salvat cancelaria fabricii, pavilioanele funcționarilor și o parte din magazine. Lucrările pompierilor erau însă mult stîngherite din pricina exploziilor de acetone, material care arde foarte ușor.

Pagubele se urcă la 10 milioane. Atelierele aparțin Reșiței și erau asigurate. După fabrica din Margina, aceasta este cea mai mare din țară.

Peste patru sute de lucrători au rămas fără lucru.

Omizile fac pagube. Pagubele omizilor continuă în jud. Prahova. Sunt regiuni în cari pomii sunt distruși, nemai având frunze pe ei. În regiunea Vorbilău, Măgurele, Zamfira, Mălăești etc. livezile de pruni sunt distruse, cauzându-se mari pierderi.

Pădurea Țigănești de lângă București este și ea în parte distrusă de omizi.

O călugăriță înebunită din cauza unei certe. Ziarele din Chișinău povestesc un curios caz de nebunie: la mânăstirea Borisovka, din jud. Ismail, o călugăriță bătrână se împotriva regulat la oficierea serbărilor după noul calendar. Zilele trecute a avut, din această pricină, o ceartă violentă cu stărița Anastasia. Călugărița a înebunit subit în timpul când se certa și a fost internată la spital.

Un fenomen curios în Prahova. De câțiva timp un lucru ciudat se arată în Prahova, în com. Slon, situată lângă vechea graniță la Bratocea. Decum se sapă puțin pământul, încep să iasă gaze, cu miros înșepător.

Locuitorii din această comună au început să folosească acest gaz la ars.

Fac o mică groapă și cum încep să iasă gazele, le dau foc și astfel își fac mâncare.

Este posibil ca aceste gaze să fie de petrol sau gaz metan.

Un biciclist în flacări. La Oradia s'a petrecut în centrul orașului o întâmplare grozavă. Ucenicul Nicolae Anton mergea cu bicicleta ducând în mână o cană cu acid muriatic. Probabil că din cauza tresăltării, acidul a făcut explozie și a luat foc. În câteva alipe, băiatul a fost cuprins de flăcări și lumea adunată nu îndrăznea să-i sară în ajutor. Până să sosească „Salvarea”, băiatul căpătase răni atât de grave, încât este probabil că nu va mai scăpa cu viață.

Conflict între două sate. Un conflict pentru pământ a izbucnit zilele acestea între două sate din Moldova. Locuitorii satului Belcești erau nemulțumiți de modul cum s'a parcelat moșia Hodora. Astfel peste 200 de săteni au intrat pe moșia Hodora, luând vitele locuitorilor acestui sat. Le-au închis apoi în oborul de vite din Belcești. În fața acestor fapte o delegație de săteni din Hodora a reclamat cazul autorităților ieșene. O comisiune s'a dus la fața locului pentru anchetarea cazului. În urma acestei anchete, conflictul între aceste sate a fost aplanat.

A pășit-o cu mita. Fabricantul de spirt Nutha Schorr, din Chișinău, a fost arestat, fiind prins, în momentul, când voia să mituiască cu 20 mii lei, pe d. Chiselișescu, șef de cabinet al d-lui ministru de finanțe.

El venise cu o poliție la șeful de cabinet și i-a oferit 20 mii lei, spre a interveni ca cererea lui să se rezolve în mod favorabil.

Șeful de cabinet i-a promis, iar pe de altă parte a avizat poliția.

Schorr venind ziua următoare spera a afla rezultatul, șeful de cabinet i-a spus că s'a făcut așa cum a dorit. Pe când Schorr număra pe masă cei 200 mii, și-a făcut apariția d-l comisar A. Ionescu, care l-a arestat.

Din streinătate

16 persoane înecate.

O mare nenorocire s'a întâmplat la Meissen (Saxonia). O barcă mare cu motor, care face legătura între cele două maluri ale Elbei, a fost lovită de un vas de comerț cu motor și tăiată în două.

În barcă se aflau 20 persoane. Numai 4 din ele au putut fi salvate. Celelalte 16 s-au înecat.

Se crede că conducătorul bărcii n-a calculat bine tușeala vasului, crezând că va scăpa la timp de lovitură vasului de comerț.

Inundații.

În localitatea Vibaux din Anglia s'a rupt digul local din cauza ploilor, pe neașteptate. Apele au năvălit în oraș. Sunt 4 morți, printre cari preotul localității și soția sa.

Bandă de tâlhari arestată. În Cluj a fost arestată o bandă de tâlhari cari în ultimele luni au băgat în groază părțile de marginale orașului.

Această bandă se compune din patru indivizi și este condusă de către Ilie Rablău, care acum patru ani a dat foc marelui hotel Urania din Cluj, cauzând pagube de două milioane lei. Ceilalți membri ai bandei sunt: Teodor Burgujan, Ilie Bablan, Zamfir Avram și Maria Moldovan. Ei au comis noaptea numeroase tâlhării în Cluj, pândind pe trecători.

Cu actele dresate întreaga bandă a fost înaintată parchetului.

Omorât de un taur. Săteanul Gheorghe Lazăr Pașcanu în etate de 80 ani din comuna Tomișani pe când ducea un taur la pășune a căzut pradă furiei acestuia.

Săteanul a fost împuns și apoi călcat de taur.

După 2 ore de chinuri el a murit.

Groznic furtuni în județul Someș

— Ploi torențiale urmate de grindină — Morți și răniți — Căminuri distruse — Ravațiile furtunii se resimt și la Cluj —

Căldurile mari din ultimele zile au avut urmări păgubitoare prin groznicile furtuni cari s'au abătut Luni asupra județului Someș. Norii grei au vărsat ore întregi asupra comunelor Ernău, Livada, Păișa și Lăpuș, un adevărat potop de ape. Ruperea de nori din județul Someș a cauzat pagube enorme atât semănăturilor cât și locuințelor omenești. Grindină de mărimea ouălor de porumb, a distrus pomii și vegetația.

Victimele omenești înregistrate de autorități până în prezent, se ridică la 6 cazuri mortale. În comuna Ernău au fost cuprinși de puhoiul apelor 7 persoane, dintre cari șase s'au înecat. O familie evreiască a fost smulsă de puhoiul apelor găsindu-se moartea în valuri. Locuitorii îngrozii povestesc că o asemenea furtună urmată de grozave descărcări electrice și grindină nu s'a mai pomenit. Autoritățile au luat măsuri pentru a se împărți ajutoare celor loviți de vitregia naturii.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar

Din trecutul neamului

Stefan cel Mare

Domnul Moldovei — pe patul de moarte

După o domnie glorioasă de 47 de ani, Ștefan cel Mare, atât de iubit de poporul moldovean și atât de temut de dușmanii ce-l înconjurau, cade la pat în anul 1504, greu bolnav de podagră.

Medicii vestiți veniți din Veneția nu i-au putut scăpa viața, căci boala era prea înaintată.

Cu două zile înainte de a muri, Ștefan a făcut ultimul act de domnie, zdrobind încercarea boerilor de uneltire, contra moștenitorului pe care el îl hotărâse.

El dădu ordin să fie scos cu patul afară în curte în mijlocul oștirii sale și adunând boerii răzvrătiți, puse să-i omoare în fața sa.

Apoi reîntors în casă, a luat sfânta împărăție și și-a dat obșteșcul sfârșit.

Astfel el nu s'a dat înlături să verse sânge românesc nici înainte de a muri, fiind cu sufletul împăcat, că acest sânge vărsat este ca și acel vărsat pe câmpul de luptă pentru binele și liniștea țării.

Pedepse aplicate de poliție.

D-nul Szabo Aron din Comănești, a fost amendat cu 300 lei pentru provocare de scandal.

Muncitorul Negulac Vasile din Râșnov a fost amendat cu 100 lei pentru faptul că a circulat cu bicicleta prin acest oraș fără permis și numărul de ordine.

Csithovici Ferencz din Hărman a fost amendat cu 300 lei pentru faptul că s'a luat la ceartă cu un altul în Piața Libertății.

D-l Vasile Kristof din Sinaia a fost amendat cu 300 lei pentru același fapt.

Cărușul Burde Ianoș din Satulung a fost amendat cu 200 lei pentru faptul că a împrăștiat gunoii pe str. Pr. Carol.

D-l Bocskor Benedek din Sighișoara a fost amendat cu 300 lei pentru provocare de scandal.

Vezeli Iosif, muncitor, a fost amendat cu 200 lei pentru împiedecarea circulației.

Todorici Nicolae din str. Precup No. 12 a fost amendat cu 500 lei pentru provocare de scandal.

Ronai Eugen, muncitor din str. Sitei No. 17 a fost amendat cu 100 lei pentru că a circulat cu bicicleta pe trotuar.

Servitoarea Rakosy Maria din str. Porții No. 71 a fost amendată cu 200 lei pentru purtare necuviincioasă față de sergent.

Petru Scaiu str. Cacova de mijloc 46, a fost amendat cu 300 lei pentru faptul că a fost găsit dormind în stradă.

Cărușul Ose Francisc din Valea Morilor A No. 6, a fost amendat cu 100 lei pentru faptul că a circulat cu trăsura fără lămpi.

Molnar Mihail din Bulevardul Reg. Ferdinand No. 13 a fost amendat cu 300 lei pentru desordine pe stradă.

Mathe Carol, pantofar din str. Magaziei 23, a fost amendat cu 300 lei pentru provocare de scandal.

Muncitorul Mihail Nicolae Vulcan, locul Spit. Mil. No. 82, pentru faptul că a vândut înghețată cu cărușă, fără a poseda autorizație.

Colomej Constantin str. Morii Nr. 5, amendat cu 500 lei pentru faptul că a vândut înghețată cu cărușă fără autorizație.

Cărușul Nagy Andrei strada Fabricii Nr. 86 amendat cu 300 lei pentru împiedecarea circulației.

Restauratorul Dombi Dionisie str. Lungă Nr. 221 amendat cu 500 lei pentru faptul că a ținut în serviciul său 3 chelnerițe fără nici un chelner.

Bureș Căitar str. Lungă Nr. 121 amendată cu 200 lei pentru faptul că a scuturat cărpa pe geam.

Bobotan Aurel căruș amendat cu 300 lei pentru faptul că

a circulat cu trăsura prin acest oraș având lămpile stinse.

Chelnerul Bakii Geza strada Neagră Nr. 62, amendat cu 300 lei pentru provocare de scandal.

Serbare Câmpească

Duminecă în 16 Iunie a. c., va avea loc Serbarea Câmpească a Junilor brașovechi la Honterus.

Plecarea în corpore la ora 9 a. m., dela Bis. Sf. Adormiri din Brașovul vechiu, unde va sta la dispoziția Onor. Public 2 taxiuri*) 631 1—2 Comitetul.

*) În caz de timp nefavorabil se amână pe săptămâna viitoare.

România
Prefectura județului Brașov.
Serviciul Administrativ.

No. 5884/1929.

CONCURS

În conformitate cu art. 78 din Regulamentul legii pentru statutul Funcționarilor Publici, deschidem concurs pentru completarea postului de notar comunal în comuna Târlungeni, devenit vacant prin dimisionare.

Retribuțiile la acest post sunt cele prevăzute în buget.

Reflecții sunt invitați a și înainta rugărilor împreună cu actele prevăzute la art. 7 din Regulamentul sus menționat cel mai târziu până la 1 Iulie a. c., ora 1 p. m.

Brașov, 7 Iunie 1929.

Prefect:
Dr. Suciu.
Secret. Gen. Jud. Șeful Serv. Adm. indescifrabil.

630 1—1

Primăria comunei Turcheș Jud. Brașov.

No. 1060—929.

Publicațiune de licitație

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparație la locuința medicului de circumscripție.

Valoarea lucrării conform devizului este de lei 70 000.

Licitația se va ține în ziua de 16 Iulie 1929 ora 10 a. m. în localul primăriei cu oferte închise, sigilate și timbrate conform legii contabilității publice art. 72—83.

Garanția 10% din suma oferită.

Devizul și condițiunile se pot vedea la primărie.

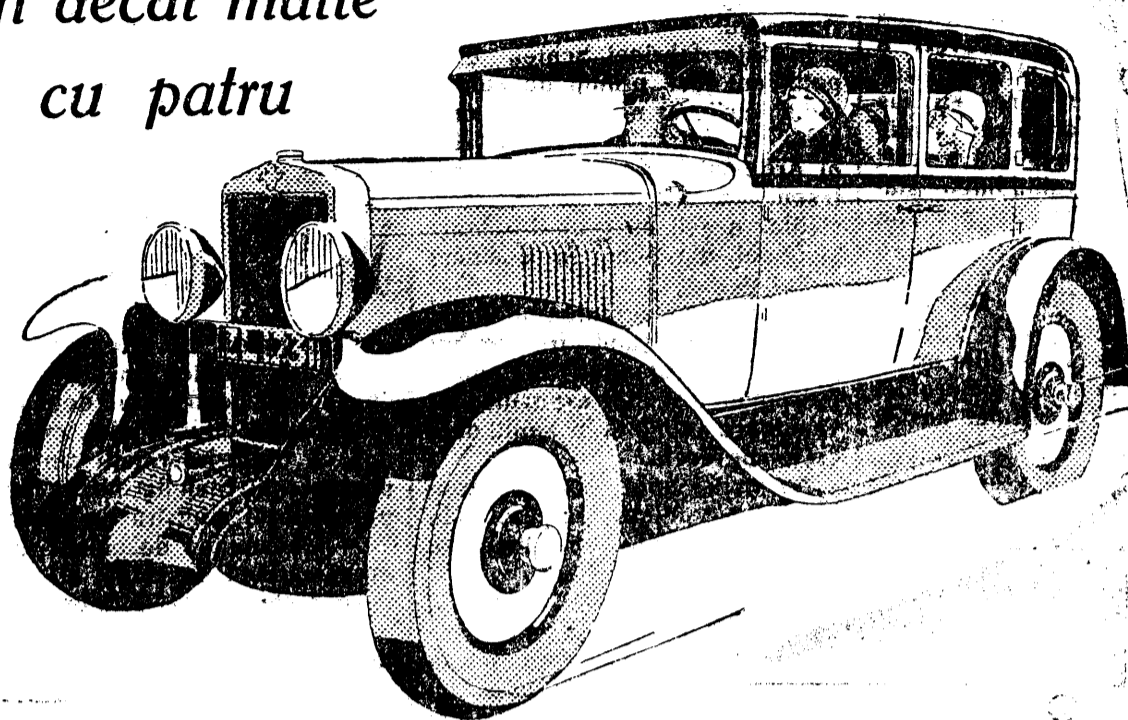
Turcheș, la 10 Iunie 1929.

Primar del. (ss) I. Petcu.

Notar (ss) C. Schneider.
624 1—1.

Noul Chevrolet, un luxos „șase cilindri”,

e mai eficient decât multe
automobile cu patru

Echipat astăzi cu un motor de șase cilindri, Chevrolet-ul e mai mult ca oricând mașina eficientă ideală!

Automobilul, care a făcut senzație anul acesta, noua mașină despre care toată lumea vorbește e noul Chevrolet, un „șase-cilindri” cu prețul unei mașini de patru cilindri!

Atât de mare a fost popularitatea Chevrolet-ului pe 1928, atât de universală satisfacția posesorilor acestui automobil, încât azi mii de persoane se întreabă de ce s'a făcut această transformare, atât de costisitoare pentru fabricii săi?...

Chevrolet-ul a devenit o mașină de șase cilindri fiindcă toate străduințele inginerilor automobilisti au tins spre motoarele de șase cilindri, cu sporul lor de putere și perfecțiunea performanței lor. Inginerii lui General Motors obținuseră ultima picătură de putere utilizabilă, pe care o poate da un motor de patru cilindri. Dacă însă era vorba de a duce mai departe progresul realizat, de a obține o viteză mai mare, o accelerare mai rapidă și un echilibru perfect, Chevrolet-ul trebuia să devie neapărat o mașină de șase cilindri.

Și rezultatul acestei politici, — care a fost

făcută posibilă prin formidabila vânzare a Chevrolet-urilor în ultimii doi ani, — e acest nou automobil de șase cilindri, scos pe piață după patru ani de experiențe laborioase, de perfecționări continui efectuate de către cei mai faimoși ingineri de automobile din lumea întreagă.

Chevrolet-ul atât de apreciat în categoria automobilelor ieftine, mulțumită calităților sale mecanice e și mai distins ca aparență. Noul caroserii Fisher, cu linii svelte colorituri armonioase și detalii ce nu se găsesc decât la cele mai costisitoare automobile, fac din el mașina menită să placă persoanelor celor mai dificile ca gust precum și celor mai pretențioși entușiaști ai automobilului.

Duceți-vă la cel mai apropiat concesionar și examinați noile modele Chevrolet, în special noul Landulet, a cărui parte dinapoi se poate deschide în timpul veri. Deschideți capota spre a vedea minunatul motor de șase cilindri și veți vedea de ce e considerat Chevrolet-ul ca cea mai extraordinară creație automobilistică a anului!

CHEVROLET SIX

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHALL - BUICK - LA SALLE
CADILLAC - CAMIOANE CHEVROLET - CAMIOANE GMC - CAROSERII FISHER
BODUSEALE LUI GENERAL MOTORS

Ministerul Justiției

Comisiunea de naturalizări.

Conform art. 23 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică următoarea cerere de naturalizare, spre știința acelor cari ar voi să facă vre-o întămpinare, potrivit dispozițiilor art. 23 din zisa lege:

Domnule Președinte,

Subsemnatul Francisc Dermicek supus cehoslovac, născut la 10 August 1887 în comuna Prerov, Cehoslovacia, domiciliat în com. Prejmer, jud. Brașov, am onoare a vă ruga să benevoiți a mă primi și pe mine în în marea familie a cetățenilor români, având dorința ferbinte de a contribui și eu prin munca mea la consolidarea statului român. Conform art. 22 din regulament pentru dobândirea naționalității române, cererea mi-o sprijinesc pe următoarele circumstanțe: Am venit în țară în anul 1921 și am domiciliat în orașul Brașov până la 5 Ianuarie 1923, iar de atunci locuiesc în com. Prejmer jud. Brașov, împreună cu familia mea. De meserie sunt ceasornicar și mi-

am instalat un mic atelier în com. Prejmer pentru repararea ceasornicilor. Alături pe prezenta cerere: 1. Actul notarial public No. 198/925 care dovedește că am renunțat la supușenia statului cehoslovac 2. Cert. de moralitate dela Prefectura Poliției Brașov No. 1641/1925; 3. Cert. de moralitate dela primăria com. Prejmer No. 4/925; 4. Cert. com. Prejmer No. 4/925 despre achitarea impozitelor; 5. Atestatul de căsătorie în original și în traducere autentificată; 6. Extrasul de naștere a subsemnatului în original și în traducere autentificată; 7. Atestatul de apartinență subsemnatului în original și traducere autentificată; 8. Extrasul de naștere al soției mele în original și în traducere autentificată; 9. Atestatul de indigenitate al soției mele în original și în traducere autentificată; 10. Extrasul de naștere a ficei mele Antonia în original și în traducere autentificată; 11. Extrasul de naștere a fiului meu Francisc în original și în traducere autentificată; 12. Extrasul de naștere a fiului meu Miroslav în original și în traducere autentificată; 13. Avizul despre nașterea ficei mele Olga în ora-

șul Brașov. 14. Extrasul de naștere ficei mele Viroslava în com. Prejmer.

În speranță că cererea mea îmi va fi luată în considerare și favorabil rezolvată, semnez cu profund respect.

Dos. No. 5031-925.
632 1-1 Francisk Dermicek.

Publicațiune

Se aduce publicului la cunoștință că cei cari au obiecte în comision la firma falită „Bazar de ocaziune” Gebauer et Comp. se pot prezenta la magazinul respectiv în zilele de 17, 18, 20, 21, 22 Iunie 1929 între orele 14/30 și 16/30 spre a șile ridica. Cei cari nu se vor prezenta în aceste zile, vor decădea din dreptul de a mai ridica obiectele respective.

Curatorul masei falimentare:
Dr. Balcăș Gh.
advocat.

626 1-1

De vânzare o casă cu grădină mare frumoasă Brașov, Str. Morii 19. Blumăna. 633 1-3

Romania
Prefectura județului Brașov.
Serviciul Administrativ.

No. 5003/1929

Concurs

În conformitate cu art. 78 din Regul. legii pentru stat. funcționarilor publici deschidem concurs pentru întregirea postului de secretar al plășii Buzăul-Ardelean, devenit vacant prin dimis onare.

Retribuțiile sunt cele prevăzute în bug. t.

Reflecții sunt invitați ași înainta rugărilor împreună cu actele prevăzute la art. 7 din Regulamentul sus menționat cel mai târziu până la 1 Iulie e. c. ora 1 p. m.

Brașov, 7 Iunie 1929.

Prefect:
Dr. Suciu.
Secret. Gen. Jud. Șeful Serv. Adm. indescifrabil.

629 1-1

De vânzare foarte ieftin 3 geamuri complete, 3 sobe, 3 uși. Informațiuni Strada Porții No. 34. 625 1-1

Camera de comerț și de industrie Brașov.

Nr. 1668/1929.

Publicație

privitoare la alegerile Camerei.

Ca o întregire a comunicărilor de până acum privind alegerile din 30 Iunie 1929 ale Consiliului de administrație al Camerei de comerț și de industrie din Brașov, se aduce la cunoștința celor interesați că alegerile nu vor mai avea loc după cum s'a publicat anterior în sala Gewerbeverein ci în următoarele localuri:

a) Secțiunea comercială.

1. Categoria I: Comerțul cu ridicata, comision, bănci, instituții de credit, transport și asigurări, în Sala Statului orașenesc din piață.

2. Categoria II: Comerțul cu amănuntul, în Sala de gimnastică a Liceului Șaguna (Scheiu).

(b) Secțiunea industrială:

1. Categoria I: Uzine, șantiere, fabrici, exploatare miniere etc. în școala primară evanghelică Martinsberg din Str. Lungă.

2. Categoria II: Mica Industrie și meserii, în școala primară evanghelică din Blumăna.

Cu acest prilej se mai atrage luarea aminte, că în cazul când pentru alegerea consilierilor dintr-o categorie s'ar prezenta numai o singură listă depusă, conform dispozițiilor legale cu 8 zile libere, exclusiv sărbătorile, înainte de alegeri la președintele Tribunalului Brașov pentru acea categorie, nu vor mai avea loc alegeri proclamându-se în ziua alegerii aleasă lista respectivă de către președintele biroului electoral central.

Intocmirea listelor de candidatură se va face întocmai cu prevederile art. 12 din Regulamentul legii pentru modificarea legii Camerelor de comerț și de industrie publicat în Monitorul Oficial Nr. 91 din 26 Aprilie 1929.

Brașov, în 10 Iunie 1929.

(ss) Wilhelm Schreiber
Preș. Comisiunii Interimare.

AVIZ

Aduc la cunoștință generală că am mutat atelierul meu de croitorie în

STR. PORȚII 26

clădirea Banca Bârsei. Intrarea prin

STRADA AȚEI 2

GHEORGHE FARȘCH

CROITOR.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 11717/1929.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 16 Septembrie 1929 la orele 10 se tine la Primăria Municipiului Brașov, licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru construirea uzinei electrice comunale și rețelei de distribuție sau furnizarea de energie electrică.

Licitația se va ține în biroul Serviciului Economic al Primăriei Str. Argintarilor No. 5 etajul II camera No. 3.

Ofertele se primesc între orele 8-10 la care oră se vor deschide.

Condițiunile caetului de sarcini și planurile se pot vedea în biroul Serviciului Technic Str. Argintarilor No. 5 etajul II camera 6 în fiecare zi de lucru între orele 8 și 13.

Amatorii pot primi un exemplar al caetului de sarcini și planurilor contra unei sume de 2060 Lei.

Brașov, la 7 Iunie 1929.
Primar, Secretar General
Dr. Stinghe. E. Socaciu.
619 2-2

Desvelirea busturilor

lui G. Coșbuc și A. D. Xenopol la Arad.

Duminecă a avut loc la Arad desvelirea busturilor lui A. Xenopol și G. Coșbuc, în prezența reprezentanților guvernului și a societăților culturale din țară.

A luat parte dl. Cicio Pop președintele Camerei, dl. Voicu Nițescu reprezentând guvernul.

P. S. Grigore, asistat de un sobor de preoți a celebrat serviciul divin răspunsurile fiind date de corul „Armonia” dirijat de d. Lipovan.

Au vorbit P. Sa Grigore — arătând importanța actului.

D. ministru Voicu Nițescu în numele guvernului, relevă importanța operei ilustrilor dispăruți spunând, în rezumat următoarele:

Discursul d-lui V. Nițescu.

Fericită inspirație au avut cei ce s'au gândit să așeze alături aici unul lângă altul pe acești doi nemuritori ai neamului nostru, A. D. Xenopol și G. Coșbuc.

Cel dintâi ne înfățișează pe omul care toată viața lui s'a trudit să descopere și să ridice din negura vremii în strălucirea razelor de soare și în văzul lumii întregi, originea și măreția neamului din care se trăgea, pentru ca astfel să justifice viața și îndreptățirea acestuia la câștigarea rolului mare și strălucitor pe care trebuia să-l joace în concertul popoarelor civilizate.

Cel de al doilea e însuși simbolul ființei acestui neam. El e oglinda vie în care se răsfrânge în toată strălucirea și desăvârșirea sa sufletul poporului român.

Amândoi crainici ai idealului național A. D. Xenopol încă la 1871 spunea, când cu alți tineri pelerini la Putna: „Pe mormântul lui Ștefan cel Mare, pe această amintire comună tuturor venim noi astăzi cu credința într'un viitor comun”. Iar Coșbuc scria pe vremea procesului Memorandului, vijelioasă protestare „In opressores” și în avânt pro-

fetic spunea mai târziu că va tresări în mormânt când visul neamului său se va îndeplini.

În numele guvernului României visate, dorite și făcute și din contribuția lor, smerit mă închin în fața acestor dovezi a veșniciei neamului și țării noastre și rog pe cei care au pus viața celor doi crainici ai măririi noastre în aceste bronzuri să primească grațitudinea stăpânirii, precum rog și pe d-na Coșbuc și pe fiica lui A. D. Xenopol, d-na Mircea și pe toți care poartă în ființa lor ceva din sângele celor doi nemuritori să primească omagiile noastre și încredințarea statorniciei admirației, ca și înaltului nostru respect.

Iar celor cari au fericirea să păstreze în mijlocul lor pe acești neadormiți străjeri ai ființei noastre, le dorim, ca odată cu mândria pe care sunt în drept s'o aibă, să întindă pe întreg acest hotar bronzul ființei lor pentru ca nimeni și nici odată să nu-l poată înfrânge.

Mai vorbesc dnii: Bogdan Duică în numele Universității din Cluj, d. Ionescu din partea Academiei de drept din Oradea, d. G. Preda în numele „Astreii” d. Arcaniu Crișan din partea „Ligei culturale” iar d. Paulian încheie seria discursurilor vorbind în numele Palatului cultural din T. Severin.

După serbare a avut loc un banchet, unde P. Sa Grigore a închinat pentru M. Sa Regele iar d. Cicio Pop ridică paharul în cinstea venerabilelor matrone dnele: Xenopol și Coșbuc, dorindu-le ani mulți. În numele primăriei mulțumește d. Grigorevici.

După banchet, la orele 5, au avut loc în sala palatului cultural două interesante conferințe, despre opera lui G. Coșbuc și personalitatea lui Xenopol.

Congresistii dela București la Brașov

Pe la orele 9^{1/2} dimineața a sosit la Brașov un grup de vreo 50 persoane, participanți la congresul agricol internațional din București.

În fața fabricii Schiel, oaspeții au fost primiți de autoritățile civile și militare ale orașului în frunte cu d-l ministru al Ardealului d-l dr. Voicu Nițescu. În întâmpinarea congresistilor a eșit un grup de „Juni” și femei din Șchei în costume naționale.

Convoiul a parcurs mai multe străzi ale orașului, frumos împodobit cu steaguri naționale, îndreptându-se la expoziția de vânatoare aranjată în sălile dela Gewerbeverein.

Au vizitat apoi expoziția zootehnică, aranjată pe locul de sub Strajă, unde între timp s-a încins o frumoasă horă.

Din Brașov oaspeții au plecat cu mașinile la fabrica de zahăr din Bod, au vizitat apoi ferma d-lui dr. Stefani, de unde au plecat la Codlea, pentru a-și continua calea spre Făgăraș.

Dela Conservator

Sâmbătă în 15 Iunie orele 3 jum. p. m. are loc în sala Teatrului Național (Apollo) producția de fine de an a elevilor Conservatorului de muzică „Astra”.

Publicul brașovean va avea prilejul să cunoască rezultatul activității de un an al celei mai noi instituții culturale din localitate și să aprecieze progresele realizate de elevi în acest scurt interval. Programele cu 10 lei, dând dreptul de intrare, se găsesc de vânzare la Secretariatul conservatorului, iar în ziua producției dela orele 2 jum. p. m. la Cassa teatrului.

Alegerea decanilor facultăților la universitatea din Cluj. Profesorii universitari din Cluj au ales decani ai facultăților pentru anul universitar 1929—1930 pe d-nul prof. Al. Borza (Facultatea de științe), prof. I. Drăgoiu (Facultatea de medicină), prof. Gh. Giulea (Facultatea de litere) și prof. Boilă (Facultatea de drept).

Cinema „Astra” (Apollo)

14—15—16—17 Iunie

Senzație mondială

GAUCHO

Mare film de aventuri în 10 acte.

În rolul principal:

„Douglas Fairbanks.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa Journal

Programul compus din bucăți de W. A. Mozart și Paul Richter. Bilete se găsesc la librăria Wilhelm Hiemesch.

Invitare. Societatea Junilor Curcani din Brașov-Coastă, invită prin aceasta on. public să participe la frumoasa și tradiționala petrecere de vară, care va avea loc pe Tâmpa în ziua de 16 Iunie a. c. iar în caz de timp nefavorabil se amână pentru o altă dată, când din nou se va anunța. Plecarea de lângă liceul „A. Șaguna” la ora 8 dimineața, iar petrecerea, unde se vor găsi beuturi răcoroase, va dura până seara la opt. Va cânta muzica militară a Batalionului 3 Vânători de munte, — N. Ivan, secretar.

Ruperi de nori și ploii torențiale

— Linii ferate inundate. —

Eri și alaltăeri s'a abătut în unele regiuni ploii torențiale. Ruperile de nori au provocat mari inundații, întinderi mari de pământ fiind sub apă.

Deasemenea, numeroase linii ferate au fost inundate, intrerupând circulația trenurilor. Linia dintre stațiile Chirols și Lechința a fost spartă, circulația trenurilor rămânând intreruptă 2 zile.

O ruper de nori a spălat balastul liniei Dej—Bistrița. Apele au trecut peste linii, astfel că nu s'a putut face transbordarea trenurilor. Între sta-

țiile Reteag și Beclean, balastul a fost spălat pe o distanță de 30 metri, iar pe o porțiune de 700 metri linia a fost înămolită.

Ploile torențiale au inundat linia Apahida—Dej. Între stațiile Ciclodul Mare și Gherla, balastul a fost spălat și linia înămolită. Apele au venit mari și au trecut peste linii. Din această cauză trenurile au avut mari întârzieri, iar trenul mixt No. 5122 a fost anulat.

Pagubele pricinuite de aceste inundații căilor ferate sunt mari.

Ultime știri

Mareșalul Pilsuski în România

În timpul din urmă a avut loc un schimb de corespondență între Varșovia și București în legătură cu proiectata vilegiatură în România a mareșalului Pilsudski.

Se confirmă definitiv că mareșalul va petrece în România, și în bună parte la Târgoviște ca și anul trecut, răgazul de odihnă, pe care și-l acordă vara aceasta.

Mareșalul va sosi la noi în țară probabil la 1 August și va rămâne aici cel puțin o lună.

Se va agrava incidentul cu Ungaria?

Belgrad 12. (Rador) — Ziarul „Obzor” din Zagreb, apărut astăseară, publică un articol asupra atitudinii Micii Înțelegeri în chestiunea demersului dela Budapesta. Ziarul reamintește termenii răspunsului d-lui Walko, ministrul de externe al Ungariei și adaugă că după informații din cercurile diplomatice din Belgrad, reprezentanții Statelor Micii Înțelegeri, nu sunt satisfăcuți de răspunsul d-lui ministru de externe Walko.

Chestiunea deschisă de contele Bethlen, nu este lichidată, ea rămânând deschisă și amenințând să provoace un conflict între Statele Micii Înțelegeri și Ungaria.

Ziarul „Obzor”, termină spunând că se așteaptă un nou demers al Micii Înțelegeri la Budapesta, demers, care va fi mai energic și mai semnificativ decât primul.

INFORMAȚIUNI

Presa în Italia. Cercurile noastre oficiale au fost profund impresionate de atenție, de care se bucură presa italiană din partea guvernului dela Roma. În raid-ul aerian întreprins acum de aviația italiană, ziarștilor li s'a făcut onoarea de a fi în mod expres invitați de guvern să participe efectiv la marea călătorie aeriană. Ziarștii italieni sunt nedespărțiți de miștrii, care îi înconjoară cu toate atențiile.

Răscoala din Venezuela. Un grup de vreo 800 naționaliști din Venezuela, America de sud, în majoritate lucrători în regiunea petroliferă, au atacat fortul ce domină orașul Willenstad, pe insula Curazao, în Indiile olandeze. Insurgenții au ucis câțiva oameni din detașamentul fortului, au luat toate armele găsite în fort și au ridicat pe guvernatorul insulei, transportându-l cu un vapor american și lăsându-l mai târziu pe țărmul din apropiere de Levels.

Scolare. Ministerul de instrucțiune aduce la cunoștința direcțiilor școlilor normale, că elevii din clasa V-a dela școlile normale nu vor depune anul acesta examen de fine de de an, întru cât această clasă urmează să fină cursuri și anul acesta tot după vechea programă a învățământului normal. — Școlile primare din întreaga țară vor lua vacanță Sâmbătă 15 Iunie ora 4 d. e.

Congresul Uniunii sindicatelor de cefești. În zilele de 16—17 Iunie a. c. are loc în Capitală congresul Uniunii sindicatelor de cefești. La congres vor participa delegații ai sindicatelor și grupărilor de muncitori și slujbași cefești de toate categoriile din țară. Este primul congres al muncitorilor din întreprinderile C. F. R., la care participă toate regiunile țării.

Deasemenea vor participa la congres secretarul Internaționalei de căi ferate și transporturi precum și reprezentanți ai diferitelor Uniuni și asociațiuni similare de peste granițe.

În ordinea de zi a congresului figurează și afilierea Uniunii la Confederația Generală a Muncii, afiliată la Internaționala dela Amsterdam.

Noul mers al trenurilor este gata întocmit și după toate probabilitățile va fi pus în aplicare la 20 Iunie.

Orariul de vară prevede importante modificări în circulația trenurilor și și aranjează toate legăturile cu trenurile internaționale.

Se pare că odată cu punerea în vigoare a noului mers, se va reda circulației și trenul rapid „Ovidiu” București—Constanța.

Omida și cărăbușii (gândacii de Main) ne-au nenorocit grădinele.

Am călătorit în mai multe părți ale Ardealului, iar zilele trecute am vizitat vestitele grădini de pomi ale Brașovului și comunele din împrejurimi și am constatat că omida și cărăbușii le-au nenorocit cu totul.

Ți-e mai mare jalea să privești la ele. Cei mai mulți pomi par uscați ca de foc, nu mai au nici o frunză, alți au coroana vestejită, roșetică ca după o grozavă secetă. Prin crengile fără frunze atârână cuiburile cu miliarde de omide, din cari vor roi ca mâine tot atâta sumedenie de fluturi cari își vor așeza ouele în scoarța arborilor, de unde în primăvara viitoare, la primele raze de soare, vor eși și mai numeroase roiuri de omida.

Prunii își mai păstrează încă frunza, dar în dosul fiecărei frunzulițe se ascund cărăbușii, cari rod neîncetat, așa că peste o săptămână și prunii o să fie tot atât de pleșuvi ca și cireșii.

Fructele, în cea mai mare parte sunt nimicite. Mare păcat că oamenii nu înțeleg să nimicească la timp seminția omidei și să culeagă gândacii prăpăduindu-i cu orice mijloace.

Mulți spun că e voia lui Dumnezeu. O fi și voia lui Dumnezeu, dar mai întâi de toate e proștia și nepăsarea omenească.

Bănci pentru grădină,
Furtunuri pentru grădină
Macarale pentru furtune
Impermeabile (târgi).

IUL. TEUTSCH
BRAȘOV, Str. Porții 33,

Locale

Conferință. Duminecă în 16 Iunie a. c., ora 4^{1/2} p. m., va vorbi, din partea Asteii și a Serviciului sanitar al orașului Brașov, în sala festivă a Liceului „Andrei Șaguna” dl. Valeriu Șinghe despre: „Alcoolism”.

Cu acest prilej corul bisericii Sf. Adormiri din Cetate va executa câteva cântări d-n mult apreciatul repertoriu al dlui Prof. Nicolae Oancea.

Intrarea gratuită.

Examenele la Școala industrială urbană vor avea loc în acest an școlar în ordinea următoare:

Miercuri la 20 Iunie dela 6—8 ore seara în Liceul „Honteorus” vechiu Școala pregătitoare. Vineri, la 21 Iunie dela 6—8 ore seara la acelaș loc clasa 1-a și 1 b).

Duminecă, la 23 Iunie, dela 8—10 ore a. m., în sala de desen, asupra școlii de gimnastică ev. în Str. orfanilor, clasa 2-a și 2 b), dela 10—11 ore la acelaș loc, și dela 11—12 ore clasa complementară. Desenurile și lucrările școlare stau expuse la examenele de Duminecă spre inspectare. Direcțiunea.

Concert simfonic. Societatea filarmonică brașoveană va da Vineri în 13 Iunie a. c. un concert simfonic în marea sală a Teatrului Național (Apollo). Inceputul la ora 9 seara. Concursul la pian al dlui Walter Schlandt. Diriginte Paul Richter.